

Міністерство освіти і науки України
Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка
Кафедра англійської та німецької філології

ПРОГРАМА

атестаційного екзамену з професійної підготовки
за додатковою спеціалізацією

Освітньо-кваліфікаційний рівень	Спеціаліст
Галузь знань	01 Освіта
Спеціальність	014 Середня освіта
Предметна спеціалізація	Українська мова і література
Додаткова спеціалізація	Мова і література (англійська)

Полтава
2017 рік

УДК 37.091.27:811.111(073)

ББК 81.432.1

Л 82

Програма атестаційного екзамену з професійної підготовки за додатковою спеціалізацією: освітньо-кваліфікаційний рівень – спеціаліст, галузь знань – 01 Освіта, спеціальність – 014 Середня освіта, предметна спеціалізація – українська мова і література, додаткова спеціалізація – мова і література (англійська) / **Укладач:** Луньова Т.В. – ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2017. – 17 с.

У програмі описано структуру атестаційного екзамену, визначено фахові компетентності, які мають продемонструвати студенти на атестаційному екзамені, наведено перелік навчальних дисциплін, що виносяться на атестаційний екзамен, указано питання до кожної з них, описано критерії оцінювання відповідей студентів і подано список літератури для підготовки до атестаційного екзамену.

Для студентів, які здобувають освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст з галузі знань – 01 Освіта, спеціальності – 014 Середня освіта, предметної спеціалізації – українська мова і література, додаткової спеціалізації – мова і література (англійська).

УДК 37.091.27:811.111(073)

ББК 81.432.1

Рецензенти:

Воскобойник В.І., кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри ділової іноземної мови Полтавського університету економіки і торгівлі

Кононенко В.В., кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри романо-германської філології, декан факультету філології та журналістики Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

Рекомендувала до друку вчена рада Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка (протокол № 10 від 6 лютого 2017 року).

© Луньова Т. В., 2017

© ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2017

Загальна характеристика атестаційного екзамену

**з професійної підготовки за додатковою спеціалізацією:
освітньо-кваліфікаційний рівень – спеціаліст, галузь знань – 01 Освіта,
спеціальність – 014 Середня освіта, предметна спеціалізація – українська
мова і література, додаткова спеціалізація – мова і література (англійська)**

Атестаційний екзамен з професійної підготовки за додатковою спеціалізацією: освітньо-кваліфікаційний рівень – спеціаліст, галузь знань – 01 Освіта, спеціальність – 014 Середня освіта, предметна спеціалізація – українська мова і література, додаткова спеціалізація – мова і література (англійська) спрямований на перевірку рівня сформованості фахових компетентностей студентів та рівня досягнення результатів навчання за додатковою спеціалізацією – англійська мова і література.

Фахові компетентності, які мають продемонструвати студенти на атестаційному екзамені:

1. Володіння чіткою, природною вимовою та інтонацією, уміння варіювати інтонацію і правильно вживати фразовий наголос для вираження відтінків значення.
2. Уміння взаємодіяти зі співрозмовником на професійному рівні.
3. Уміння спілкуватися з таким ступенем швидкості і спонтанності, який на завдає труднощів жодній із сторін-комунікантів.
4. Здатність здійснювати належний граматичний контроль усного і писемного мовлення.
5. Уміння постійно підтримувати високий рівень граматичної правильності.
6. Здатність вільно володіти широким лексичним репертуаром, що дозволяє долати важкі місця шляхом перефразування.
7. Здатність виявляти розуміння конотативних рівнів значення.
8. Уміння розуміти зміст чіткого і нормативного усного і писемного мовлення на теми, пов'язані з повсякденним життям і професійною діяльністю.
9. Уміння чітко і зв'язно висловитися на теми освіти, мистецтва і професійної діяльності.
10. Уміння висловлювати власну думку з професійної теми, наводячи різноманітні аргументи за і проти.
11. Уміння розуміти основні ідеї та вичленовувати головну інформацію в оригінальних текстах як на конкретну, так і на абстрактну теми.
12. Уміння брати участь у дискусіях за фахом.
13. Уміння здійснювати адекватний усний і письмовий переклад з англійської мови на українську.
14. Ґрунтовні знання і розуміння в царині теоретичного опису сучасної англійської мови.
15. Вільне володіння належним термінологічним апаратом для теоретичного опису англійської мови.

16. Здатність продемонструвати знання і розуміння основних фактів, концепцій, принципів і теорій, пов'язаних із теоретичним вивченням сучасної англійської мови.

17. Усвідомлення основних питань у проблемних сферах теоретичного опису сучасної англійської мови.

18. Здатність застосовувати знання про сучасні досягнення в теоретичному вивченні англійської мови у практиці викладання англійської мови в школі.

19. Уміння інтерпретувати дані, отримані в результаті аналізу мовного матеріалу.

20. Розуміння основних принципів і закономірностей навчання англійської мови.

21. Володіння навичками застосування належних методів і прийомів для формування в учнів шкіл англомовної комунікативної компетенції.

22. Володіння навичками упровадження у навчальний процес нових інформаційних технологій та інноваційних методів навчання англійської мови.

Перелік навчальних дисциплін, що виносяться на атестаційний екзамен:

1. Практичний курс англійської мови.
2. Теоретичний курс англійської мови.
3. Література країни, мова якої вивчається.
4. Методика навчання англійської мови в різних типах навчальних закладів.

Форма проведення атестаційного екзамену

Екзамен проходить в усній формі. На підготовку студенти мають мінімум 30 хвилин. На заслуховування відповіді одного студента в середньому виділяться 15-20 хвилин. Відповіді на два завдання першого питання даються англійською та українською мовами, відповідь на друге питання – англійською мовою, третє питання розкривається українською.

На час складання атестаційного екзамену студентам забороняється користуватися довідниковою або навчально-методичною літературою, за винятком:

1) даної Програми атестаційного екзамену з професійної підготовки за додатковою спеціалізацією: освітньо-кваліфікаційний рівень – спеціаліст, галузь знань – 01 Освіта, спеціальність – 014 Середня освіта, предметна спеціалізація – українська мова і література, додаткова спеціалізація – мова і література (англійська),

2) Навчальної програми для загальноосвітніх навчальних закладів: Англійська мова,

3) англо-українських словників, які надаються кабінетом англійської мови.

Структура білету атестаційного екзамену

Екзаменаційний білет складається з трьох питань:

1. Читання оригінального художнього тексту англійською мовою, його переклад українською мовою і лінгвістичний аналіз даного тексту (англійською мовою).
2. Питання з теоретичного курсу англійської мови і курсу літератури країни, мова якої вивчається (завдання сформульовано англійською мовою).
3. Питання з методики навчання англійської мови в різних типах навчальних закладів (завдання сформульовано українською мовою).

Перше питання білету включає два завдання. *Перше завдання* – прочитати оригінальний прозовий художній текст англійською мовою і здійснити його усний літературний переклад українською мовою. Обсяг тексту – 1 друкована сторінка. *Друге завдання* – здійснити лінгвістичний аналіз тексту.

Студенти мають продемонструвати такі результати навчання з дисципліни “Практичний курс англійської мови”:

Знання:

1. Знати і відтворювати лексику загального та професійного вжитку, а також професійну термінологію.
2. Знати і відтворити граматичні конструкції, показати їх переклад, специфіку використання різних частин мови, синтаксичні характеристики, структуру речення, особливості словотвору.
3. Знати і відтворити інтонаційні схеми речень.

Розуміння:

1. Побудувати граматично правильні конструкції.
2. Ідентифікувати стилістично марковані мовні одиниці.
3. Розпізнати соціальні та культурні аспекти використання англійської мови.
4. Пояснити різницю між текстами різних жанрів.

Застосування знань:

1. Виявити основну інформацію текстів англійською мовою.
2. Вибрати доречні лексичні і стилістичні засоби для усних висловлювань на теми, пов’язані з професійною діяльністю.
3. Використати відповідні граматичні засоби в усних висловлюваннях.
4. Використати належні інтонаційні схеми для оформлення усного мовлення.

Аналіз:

1. Аналізувати писемне розгорнуте мовлення з експліцитними й імпліцитними смисловими зв’язками.
2. Визначити основну інформацію писемних текстів і стисло представити її.
3. Дискутувати зі співрозмовником на теми, пов’язані з професійною діяльністю.
4. Визначити адекватність перекладу.

Синтез:

1. Скопіювати інформацію з різних джерел для формулювання підготовленого розгорнутого усного висловлювання на задану тему.
2. Модифікувати власне висловлювання відповідно до конкретної комунікативної ситуації.

Оцінювання:

1. Зробити висновок щодо доцільності вживання певного жанрового різновиду тексту в даній ситуації.
2. Порівняти різні дискусійні аргументи.
3. Захищати власну точку зору в дискусії.

План лінгвістичного аналізу тексту:**Linguistic Analysis of the Text**

1. The subject matter of the text – 1 sentence (*e. g.* family relations, snobbery).
2. Summary of the text (4-5 sentences).
3. The type of narration (*e.g.* description, character drawing, account of events, dialogue, interior monologue).
4. The language peculiarities of the text: lexical, grammatical peculiarities, expressive means and stylistic devices; general characteristics (language is simple – elaborate, plain – metaphorical).
5. The message of the text (the main idea) (1-2 sentences).

Друге питання білету спрямовано на перевірку рівня опанування студентами навчального матеріалу з теоретичного курсу англійської мови і курсу сучасної літератури англословних країн.

Студенти мають продемонструвати такі результати навчання з дисципліни “Теоретичний курс англійської мови”:

Знання:

1. Запам’ятати і відтворити визначення ключових понять, застосовуваних у сучасних лінгвістичних дослідженнях англійської мови.
2. Запам’ятати і відтворити формулювання основних дослідницьких питань, на розв’язання яких спрямована сучасна лінгвістика.
3. Запам’ятати і відтворити основні положення наукових шкіл, включених у даний курс.
4. Запам’ятати і відтворити принципи застосування сучасних методів лінгвістичного аналізу для вивчення англійської мови.

Розуміння:

1. Виділити основну інформацію з певної теоретичної лінгвістичної теми і оформити її у вигляді тез англійською мовою.
2. Інтерпретувати положення тієї чи тієї лінгвістичної теорії.
3. Пояснити основні положення наукових статей та монографій, написаних англійською мовою, у царині сучасної лінгвістики.

Застосування знань:

1. Вибирати відповідний мовному матеріалу метод лінгвістичного аналізу.
2. Використати різні сучасні методи лінгвістичного аналізу для інтерпретації мовного матеріалу.
3. Віднести прочитану працю з лінгвістики до відповідної парадигми чи/ і наукової школи.

Аналіз:

1. Порівняти і виявити схожі і відмінні риси у різних теоретичних підходах до вивчення англійської мови.
2. Визначати методологічні засади певної лінгвістичної концепції.
3. Розділити мовні факти і їхню лінгвістичну інтерпретацію.

Синтез:

1. Скомпіювати теоретичний лінгвістичний матеріал з різних джерел і підготувати короткі доповіді англійською мовою, присвячені певній вузькій теоретичній лінгвістичній проблемі.
2. Розробити конспект уроку з англійської мови для викладання у школі з опорою на проведений лінгвістичний аналіз мовного матеріалу, який становить предмет вивчення відповідно до програми.

Оцінювання:

1. Оцінити значущість певної наукової розвідки для з'ясування певної теоретичної лінгвістичної проблеми.
2. Встановити необхідну глибину і складність лінгвістичного аналізу мовного матеріалу для підготовки конспектів уроків з англійської мови для викладання у школі.

Питання з теоретичного курсу англійської мови, винесені на атестаційний екзамен:

1. English through the prism of comparative-historical linguistic paradigm.
2. English through the prism of structural linguistics.
3. The model of language in Generative Grammar. Noam Chomsky on linguistic creativity.
4. Language as a semiotic system.
5. Denotative and connotative meanings and types of connotations.
6. The modern linguistic theory of iconicity.
7. Concept and category as a mental units. Conceptual information and meanings of language units.
8. Prototype theory. Prototypes and family resemblance.
9. The theory of primes.
10. The theory of frames. Five basic frames.
11. The theory of image schemata. Characteristics of basic image schemata.
12. The principle of embodied mind.
13. Conceptual metaphor and linguistic metaphors.
14. Universal Grammar and the Principle of Linguistic Relativity.

15. The main schools of thought concerned with language acquisition: their strong and weak points.
16. Stages of L1 acquisition.
17. Pragmatic description of the language.
18. Speech act theory. Classification of illocutionary acts.
19. The maxims of Grice and their violations.
20. L2 acquisition main characteristics and their implications for teaching.
21. English as lingua franca and an international language. Kachru's model of the usage of English
22. English linguistic imperialism as a theoretical and methodological problem.

Студенти мають продемонструвати такі результати навчання з дисципліни “Література країни, мова якої вивчається”:

Знання:

1. Знати основні літературні поняття мовою оригіналу.
2. Володіти знаннями про творчість окремих письменників країни, мова якої вивчається.
3. Знати особливості англomовних національних літератур та кращі зразки англomовної художньої літератури мовою оригіналу.

Розуміння:

1. Мати цілісне уявлення про періодизацію розвитку літературного процесу Великої Британії та США.
2. Розуміти основні тенденції розвитку літератури країни, мова якої вивчається.
3. Усвідомлювати зв'язок літературного процесу із соціально-історичною ситуацією.
4. Володіти матеріалом з тем, запропонованих курсом літератури країни, мова якої вивчається.
5. Коректно сприймати на слух необхідну інформацію англійською мовою.

Застосування знань:

1. Коректно оперувати термінологічним апаратом сучасного літературознавства англійською мовою.
2. Правильно відтворювати в мовленні та на письмі власні назви та найменування англomовної літератури.
3. Читати літературу Великої Британії, США, Канади та Австралії в оригіналі.

Аналіз:

1. Визначати ідейно-тематичну спрямованість та проблематику твору.
2. Виділяти жанрові особливості твору.
3. Визначати художні особливості твору.
4. Здійснювати усний та письмовий літературознавчий аналіз англійською мовою.
5. Зіставляти різні підходи до розв'язання схожих проблем різними письменниками.

6. Коментувати уривки творів іноземною мовою

Синтез:

1. Аргументувати свою думку під час дискусії англійською мовою.

2. Порівнювати переклади англомовних творів російською та українською мовами.

Оцінювання:

1. Характеризувати місце певного твору в доробку письменника.

2. Встановити роль доробку певного письменника в національному та світовому літературному процесі.

Питання з курсу “Література країни, мова якої вивчається”, винесені на атестаційний екзамен:

1. Main characteristics of English literature.

2. The creative activity of the main representatives of contemporary British literature.

3. Modern British Poetry (John Betjeman, Philip Larkin, Ted Hughes and Seamus Heaney).

4. The canon of the dystopian genre. G. Orwell's *1984*. *A Clockwork Orange* by Anthony Burgess as a cult exploration of the nature of evil.

5. Contemporary British drama.

6. Main characteristics of American literature.

7. The creative activity of the main representatives of contemporary American literature.

8. Modern American Poetry (Langston Hughes, Theodore Roethke, Robert Lowell, Allen Ginsberg, Bob Dylan and Jim Morrison).

Третє питання білету зорієнтовано на перевірку рівня опанування студентами навчального матеріалу з курсу методики навчання англійської мови в різних типах навчальних закладів.

Студенти мають продемонструвати такі результати навчання з дисципліни “Методика навчання англійської мови в різних типах навчальних закладів”:

Знання:

1. Запам'ятати і відтворити визначення ключових понять, застосовуваних в методиці навчання англійської мови.

2. Назвати цілі, описати і класифікувати принципи, визначити етапи навчання іноземної мови, встановити зв'язок між ними.

3. Описати зміст навчання англійської мови в різних типах навчальних закладів.

Розуміння:

1. Класифікувати методи навчання англійської мови в різних типах навчальних закладів.

2. Класифікувати засоби навчання англійської мови в різних типах навчальних закладів.

3. Інтерпретувати зміст підручників та навчально-методичних комплексів з англійської мови.

Застосування знань:

1. Вибирати методично доцільні вправи для навчання визначеного мовного матеріалу.

2. Використати сучасні методи навчання англійської мови.

Аналіз:

1. Порівняти і виявити схожі й відмінні риси різних підручників та навчально-методичних комплексів з англійської мови.

2. Співвіднести різні рекомендації щодо вивчення певного мовного матеріалу.

Синтез:

1. Інтегрувати різні методичні матеріали в цілісний конспект уроку.

2. Поєднати методи, прийоми і засоби, використання яких надасть змогу активно включитися в інноваційну педагогічну діяльність.

Оцінювання:

1. Оцінити доцільність використання певних методичних прийомів для розв'язання конкретного методичного завдання щодо вивчення англійської мови.

2. Оцінити урок англійської мови, проведений іншим учителем.

3. Оцінити власний урок англійської мови.

Питання з методики навчання англійської мови в різних типах навчальних закладів, винесені на атестаційний екзамен

1. Сутність, завдання і принципи методики навчання іноземних мов як науки.
2. Засоби навчання іноземних мов та їх види.
3. Методична типологія фонетичного матеріалу та способи ознайомлення з ним.
4. Вправи для формування орфоепічних навичок з англійської мови.
5. Методична типологія граматичного матеріалу з англійської мови та способи ознайомлення з ним.
6. Вправи для формування граматичних навичок з англійської мови.
7. Типи письмових завдань і форми роботи з ними.
8. Методична типологія лексичного матеріалу з англійської мови та способи ознайомлення з ним.
9. Вправи для формування лексичних навичок з англійської мови.
10. Етапи роботи з текстом для читання.
11. Труднощі сприймання іншомовного мовлення на слух.
12. Вправи для розвитку вмінь аудіювання.
13. Етапи роботи з текстом для аудіювання.
14. Підготовлене і непідготовлене мовлення під час навчання говоріння та основні види мовленнєвих ситуацій.
15. Навчання реплікування та розвиток умінь групової бесіди.
16. Вправи для розвитку вмінь діалогічного мовлення.

17. Вправи для розвитку вмінь монологічного мовлення.
18. Види читання і їхні особливості.
19. Навчання техніки читання.
20. Навчання писемного мовлення, вироблення техніки каліграфії та орфографії письма.
21. Письмо як засіб контролю у навчанні іноземних мов.
22. Методичні принципи використання підручників і додаткового матеріалу під час навчання англійської мови.
23. Особливості навчання англійської мови в основній школі.
24. Особливості навчання англійської мови у старшій школі.
25. Формування соціокультурної компетенції на уроках англійської мови.
26. Функції, види і форми контролю у навчанні іноземних мов.
27. Значення оцінки у навчанні іноземних мов і вихованні учнів; облік успішності.
28. Вимоги до сучасного уроку англійської мови та його планування.
29. Типи і структура уроків іноземної мови. Аналіз уроку іноземної мови.
30. Форми позакласної роботи з іноземних мов та їхні основні характеристики.

Критерії оцінювання

Оцінювання відповідей студентів на атестаційному екзамені здійснюється за 100-бальною шкалою.

Підсумковий бал	Оцінка за чотирибальною (якісною) шкалою
90 – 100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу

Розподіл балів, що присвоюються студентам

Методика підрахунку підсумкового балу (0-100) за відповідь студента на атестаційному екзамені:

$$\text{ПБ (підсумковий бал (0-100))} = \text{Б1} + \text{Б2} + \text{Б3} + \text{Б4}$$

Б1 (0-25 балів) – відповідь на 1-ше завдання 1-го питання білету: читання тексту англійською мовою і його переклад українською мовою

Б2 (0-25 балів) – відповідь на 2-ге завдання 1-го питання білету: лінгвістичний аналіз тексту

Б3 (0-25 балів) – відповідь на 2-ге питання білету (питання з теоретичних курсів)

Б4 (0-25 балів) – відповідь на 3-ге питання білету (питання з методики)

Критерії оцінювання відповідей студентів на атестаційному екзамені

Бал	Характеристика відповіді
23-25	Вичерпна відповідь, яка демонструє глибоке розуміння питання. Відповідь правильно оформлена граматично, лексично й орфоепічно.
19-22	Хороша відповідь, яка демонструє суттєве розуміння питання, при цьому допущено 2 незначні смислові помилки. Граматичне, лексичне й орфоепічне оформлення відповіді здійснено на належному рівні, при цьому 2-3 незначні помилки не перешкоджають розумінню висловлювань.
15-18	Задовільна відповідь, яка демонструє достатнє розуміння питання, при цьому допущено 3-4 смислових помилок. Граматичне, лексичне й орфоепічне оформлення відповіді здійснено на достатньому рівні, при цьому помилки утруднюють розуміння висловлювань, однак комунікація відбувається.
9-14	Незадовільна відповідь, яка демонструє примітивне розуміння питання. Граматичне, лексичне й орфоепічне оформлення відповіді здійснено на низькому рівні, який суттєво ускладнює комунікацію.
0-8	Незадовільна відповідь, яка демонструє відсутність розуміння питання. Граматичне, лексичне й орфоепічне оформлення відповіді здійснено на незадовільному рівні, який унеможлиблює комунікацію.

Література для підготовки до атестаційного екзамену

Практичний курс англійської мови

Основна

1. Практический курс английского языка. 1-5 курс [учебник для педвузов по спец. “Иностр. яз.” / под ред. В. Д. Аракина]. – [4-е изд., перераб. и доп.] – М. : ВЛАДОС, 2000.
2. Практический курс английского языка. 1-5 курс [учебник для студ. высш. учеб. заведений / под ред. В. Д. Аракина]. – [5-е изд., перераб. и доп.] – М. : ВЛАДОС, 2006.
3. Верба Г. В. Довідник з граматики англійської мови / Г. В. Верба, Л. Г. Верба. – К. : Фірма Логос, 2000. – 341 с.
4. Кобринна Н. А. Грамматика английского языка: морфология, синтаксис [учеб. пособие для студ. пед. ин-тов и ун-тов / Н. А. Кобринна, Е. А. Корнеева, М. И. Оссовская, К. А. Гузеева – СПб. : Союз, 2001. – 496 с.
5. Черноватий Л. М. Практичний курс англійської мови [підручник для студ. четвертого курсу вищ. закладів освіти (філологічні спеціальності та спеціальність “Переклад”)] / Л. М. Черноватий, В. І. Карабан, Н. М. Ковальчук, І. П. Ярощук, Т. В. Ганічева, Н. О. Кукуєва. – Вінниця : Нова Книга, 2008. – 608 с.
6. Gusak T. Modern English Grammar in Practice / T. Gusak. – Kyiv : ІНКОС, 2002. – 308 с.
7. Murphy R. English Grammar in Use / Raymond Murphy. – Cambridge : Cambridge University Press, 1988. – 327 p.

Додаткова

1. Гайдарова И. Г. Лучшие университеты Америки / И. Г. Гайдарова. – М. : АСТ ; Восток-Запад, 2007. – 96 с.
2. Голденков М. Осторожно! Hot Dog! Современный активный английский / Михаил Голденков. – М. : ЧеРо, Юрайт, 2001. – 272 с.
3. Черноватий Л. М. Переклад англійської юридичної літератури [навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів освіти] / Л. М. Черноватий, В. І. Карабан, Ю. П. Іванко. – Вінниця : “Поділля-2000”, 2004. – 480 с.
4. Черноватий Л. М. Практичний курс англійської мови [підручник для студ. молодших курсів вищ. закладів освіти (філологічні спеціальності та спеціальність “Переклад”)] / Л. М. Черноватий, В. І. Карабан, І. Ю. Набокова, М. В. Рябих. – Вінниця : Нова Книга, 2005. – Ч. 1. – 432 с.
5. Francis Edward J. A Year in the Life of an ESL Student: Idioms and Vocabulary You Can't Live Without / Edward J. Francis. – Victoria, B.C. : Trafford Publishing, 2004. – 297 p.
6. Lucas L. Classroom Language. – Х. : Дидактика, 2008. – 84 с. – (Серія “Teacher’s Edition”).
7. Soars L. Headway. Advanced Students’ Book / Liz Soars, John Soars. – Oxford : Oxford University Press, 2003. – 160 p.

8. 10. Soars L. Headway. Advanced Workbook with Key/ Liz Soars, John Soars. – Oxford : Oxford University Press, 2003. – 96 p.

Ресурси

1. Електронний словник Lingvo 11. Українська-Англійська-Російська мови. – Систем. вимоги: настільний комп'ютер або портативний комп'ютер; процесор 400Мгц або вище; Microsoft Windows 2000/XP або Microsoft Windows 98/Me; 64 Мб оперативної пам'яті (RAM); Internet Explorer 5.5 або вище; 40-340 Мб місця на жорсткому диску; пристрій для зчитування компактдисків (CD-ROM) – Назва з титул. екрану.
2. Merriam-Webster Online Search. – Online at: <http://www.merriam-webster.com/>.

Теоретичний курс англійської мови

Основна

1. Aitchison J. Teach Yourself Linguistics / Jean Aitchison. – Lincolnwood, 1994. – 232 p.
2. Chomsky N. Cartesian Linguistics / N. Chomsky. – N.Y. : Harper & Row Publishers, 1966.
3. Cruse D.A. Meaning in Language. An Introduction to Semantics and Pragmatics / D.A. Cruse. – Oxford : Oxford University Press, 2000.
4. Crystal D. How Language Works, How Babies Babble, Words Change Meaning, and Languages Live or Die / David Crystal. – N.Y., 2007. – 500 p.
5. Ellis R. Second Language Acquisition / Rod Ellis. – Oxford: Oxford University Press, 2003. – 147 p.
6. From Miming to Meaning. Iconicity in Language and Literature. – Amsterdam: John Benjamins Publishing Company, 1999.
7. Johnson M. The Body in the Mind (The Bodily Basis of Meaning, Imagination, and Reason) / M. Johnson. – Chicago and London : The University of Chicago Press, 1987.
8. Lakoff J., Johnson M. Philosophy in the Flesh. The Embodied Mind and Its Challenge to Western Thought / J. Lakoff, M. Johnson. – N-Y : Basic Books, 1999.
9. Lyons J. Introduction to Theoretical Linguistics / John Lyons. – Cambridge: Cambridge University Press, 1968. – 519 p.
10. Meisel J.M. First and Second Language Acquisition: Parallels and Differences / Jurgen M. Meisel. – Cambridge: Cambridge University Press, 2011. – 322 p.
11. Pinker S. The Language Instinct / S. Pinker. – London : Penguin Books, 1995. – 494 p.
12. Poluzhyn M.M. Lecture notes on historiography of linguistics / M.M. Poluzhyn. – Vinnytsya : Foliant, 2004. – 271 p.
13. Thomas J. Meaning in Interaction: an Introduction to Pragmatics / J. Thomas. – London, New York : Longman, 1995.
14. Ungerer F., Schmid H.-J. An Introduction to Cognitive Linguistics / F. Ungerer, H.-J. Schmid. – London and New York : Longman, 1996.

Додаткова

1. Fromkin V. et al. An Introduction to Language / Victoria Fromkin, Robert Rodman, Nina Hyams. – Boston, 2011. – 619 p.
2. Hawkes T. Structuralism and Semiotics / Terence Hawkes. – California: University of California Press, 1977. – 192 p.
3. Jackendoff R. Foundations of Language / R. Jackendoff. – Oxford : Oxford University press, 2004. – 477 p.
4. Johnson M. Moral Imagination: implications of cognitive science for ethics / M. Johnson. – Chicago; L. : The University of Chicago Press, 1993.
5. Masaitine D. Introduction into Linguistics: A Teaching Guide / D. Masaitine. – Kaunas, 2009. – 48 p.
6. Robins R.H. A Short History of Linguistics / R. H. Robins. – Norfolk, 1976. – 248 p.
7. The Linguistics: Encyclopedia / [ed. K. Malmkjær]. – L. and NY.: Routledge, 2003. – 542 p.
8. Towel R., Hawkins R. Approaches to Second Language Acquisition / R. Towel, R. Hawkins. – Clevedon, Philadelphia, Adelaide, 1994. – 280 p.

Ресурси

1. Paradigm in science – [Режим доступу]: <https://owlcation.com/humanities/What-is-a-Scientific-Paradigm>
2. Generative Grammar – [Режим доступу]: <https://linguistics.arizona.edu/sites/linguistics.arizona.edu/files/3.Carnie%20Chapter1%20Introduction.pdf>
3. Noam Chomsky on Language – [Режим доступу]: <http://study.com/academy/lesson/noam-chomsky-on-language-theories-lesson-quiz.html>
4. Theories of Language Development – [Режим доступу]: https://en.wikiversity.org/wiki/Psycholinguistics/Theories_and_Models_of_Language_Acquisition
5. Language Acquisition Theories – [Режим доступу]: <http://www.simplypsychology.org/language.html> What is Universal Grammar? – [Режим доступу]: <https://www.northumbria.ac.uk/static/5007/sasspdf/whatexactlyisUG.pdf>
6. S. Pinker. Language Acquisition – [Режим доступу]: https://www.uni-oldenburg.de/fileadmin/user_upload/anglistik/personen/cornelia.hamann/Language_Acquisition.pdf
7. Children's Language Acquisition: Theories Listening – [Режим доступу]: <https://www.google.com.ua/search?q=13.+Children%E2%80%99s+Language+Acquisition%3A+Theories+Listening&oq=13.+Children%E2%80%99s+Language+Acquisition%3A+Theories+Listening&aqs=chrome..69i57.187j0j4&sourceid=chrome&ie=UTF-8>

Література країни, мова якої вивчається

Основна

1. Криницька Н.І. Сучасна література країн, мова яких вивчається : навч. посіб. Ч. 2 : Навчальний посібник для підготовки до семінарських занять студентів-філологів, що вивчають англійську мову як фах. / Н.І. Криницька – Полтава : ПДПУ, 2009. – 120 с.
2. «Головна течія – гетерогенність – канон в сучасній американській літературі»: Матеріали III Міжнародної конференції з американської літератури, 3-5 жовтня 2005 р. / Укл. Т.Н. Денисова. – Київ : Факт, 2006. – 608 с.
3. Гордєєва Н.М. Англійська література : Навчальний посібник для шкіл з поглибл. вивч. англ. мови. / Н.М. Гордєєва– К. : Форум, 2000. – 286 с.
4. Дудченко М.М. Література Великобританії і США. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів (англійською мовою). – 2-ге вид., доп. / М.М. Дудченко – Суми : ВТД «Університетська книга», 2006. – 445 с. – С. 195-247, 379-432.
5. The Cambridge Guide to Literature in English/ Lessing Doris (Foreword), Ousby Ian (Editor). – Cambridge University Press, 1994. – 1067 p.

Додаткова

1. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / За ред. М. Зубрицької. 2-е вид., доповнене. – Львів : Літопис, 2001. – 832 с.
2. Западное литературоведение ХХ века: Энциклопедия / Гл. науч. ред. Е.А. Цурганова. – М. : Intrada, 2004. – 560 с.
3. Зарубежная литература ХХ века: Учебник для вузов/ Под ред. Л.Г. Андреева. – 2-е изд., испр. и доп. – М. : Высш. шк., 2003. – 559 с. – С. 464-518.

Ресурси

1. Пронин В.А., Толкачев С.П. Современный литературный процесс за рубежом: Учебное пособие / В.А. Пронин, С.П. Толкачев – М. : Изд-во МГУП, 2000. – 168 с. – On line at: www.hi-edu.ru/x-books/xbook026/01/part-006.htm
2. VanSpanckeren Kathryn. Outline of American literature. – Chapters 7-10. – On line at: <http://usinfo.state.gov/products/pubs/oal/oaltoc.htm>
3. On John Betjeman's biography and works:
www.johnbetjeman.com
en.wikipedia.org/wiki/John_Betjeman
[A biography of John Betjeman by J Brooke](http://www.ourcivilisation.com/smartboard/shop/brookej/btjmn/)
<http://www.ourcivilisation.com/smartboard/shop/brookej/btjmn/>
4. On *the Movement*:
http://en.wikipedia.org/wiki/The_Movement_%28literature%29
About Philip Larkin:
www.philiplarkin.com

Brief biography, with external links to some of his popular poetry.
 en.wikipedia.org/wiki/Philip_Larkin

The site provides a nice over view of his works, his life, and his membership of "The Movement".
 www.kirjasto.sci.fi/larkin.htm

5. About Ted Hughes:
 en.wikipedia.org/wiki/Ted_Hughes
 ann.skea.com/THHome.htm
 www.kirjasto.sci.fi/thughes.htm

6. A Website dedicated to the British Poet Ted Hughes.
 www.earth-moon.org
 www.poemhunter.com/ted-hughes/poet-6616

7. About Seamus Heaney:
 nobelprize.org/nobel_prizes/literature/laureates/1995/heaney-bio.html
 en.wikipedia.org/wiki/Seamus_Heaney
 www.universalteacher.org.uk/poetry/heaney.htm

8. About dystopia:
 en.wikipedia.org/wiki/Dystopia

9. About Orwell and *1984*:
 en.wikipedia.org/wiki/George_Orwell
 www.online-literature.com/orwell/ -
<http://www.levity.com/corduroy/orwell.htm>
<http://www.netcharles.com/orwell/>
<http://us.imdb.com/name/nm0000567/>
 en.wikipedia.org/wiki/Nineteen_Eighty-Four

10. About Burgess and *A Clockwork Orange*:
 en.wikipedia.org/wiki/Anthony_Burgess
 www.kirjasto.sci.fi/burgess.htm
 www.anthonyburgess.org/
http://en.wikipedia.org/wiki/A_Clockwork_Orange

11. About Pinter:
 www.kirjasto.sci.fi/hpinter.htm
 en.wikipedia.org/wiki/Harold_Pinter -

12. About The Theatre of Absurd:
 en.wikipedia.org/wiki/Theatre_of_the_Absurd
 www.arts.gla.ac.uk/Slavonic/Absurd.htm
 dana.ucc.nau.edu/sek5/classpage.html -
www.dividingline.com/private/Philosophy/Philosophers/Beckett/absurd.shtml
www.answers.com/topic/theatre-of-the-absurd

13. About Stoppard:
 en.wikipedia.org/wiki/Tom_Stoppard
 www.stage-door.org/authors/stoppard.htm
 www.imagi-nation.com/moonstruck/clsc46.html-
 en.wikipedia.org/wiki/Rosencrantz_&_Guildenstern_Are_Dead

www.mala.bc.ca/~Johnstoi/introser/stoppard.htm

www.enotes.com/rosencrantz-guildenstern/

www.lib.ru/PXESY/STOPPARD/r_g.txt-

www.lib.ru/PXESY/STOPPARD/r_g_engl.txt

14. About US poetry:

<http://www.english.uiuc.edu/maps/index.htm>

<http://www.uspoetry.ru/poets/2/poems/>

<http://www.mrbauld.com/roethwak.html>

<http://www.writingproject.org/Resources/hughes.csp>

en.wikipedia.org/wiki/Robert_Lowell

en.wikipedia.org/wiki/Theodore_Roethke

15. About Baldwin:

en.wikipedia.org/wiki/James_Baldwin_(writer)

cai.ucdavis.edu/uccp/sblecture.html -

www.enotes.com/sonnys-blues

www.bookrags.com/studyguide-sonnysblues

16. About Bach:

en.wikipedia.org/wiki/Richard_Bach

www.lib.ru/RBACH/seagullengl.txt

en.wikipedia.org/wiki/Jonathan_Livingston_Seagull

Audio book Jonathan Livingston Seagull

17. About Le Guin:

http://en.wikipedia.org/wiki/Ursula_K._Le_Guin

Методика навчання англійської мови в різних типах навчальних закладів

Основна

1. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах : підручник / Л. С. Панова, І. Ф. Андрійко, С. В. Тезікова та ін. — К. : ВЦ «Академія», 2010. — 328 с. (Серія «Альма-матер»).
2. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах у структурно-логічних схемах і таблицях: Навч. посіб. / Укл. С. Ю. Ніколаєва, С. В. Гапонова та ін. — К.: Ленвіт, 2004.
3. Практикум з методики викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах (на матеріалі англійської мови): Посіб. для студентів / Кол. авт. під кер. С. Ю. Ніколаєвої і Г. С. Бадалянц. — К.: Ленвіт, 2001.
4. Роман С. В. Методика навчання англійської мови у початковій школі: Навч. посіб. / С.В. Роман — К.: Ленвіт, 2005.
5. Контрольні завдання з методики викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Посіб. для студентів / Кол. авт. під кер. С. Ю. Ніколаєвої та М. І. Солов'я. — К.: Ленвіт, 2002.

Додаткова

1. Маслова В. А. Лингвокультурология. / В.А. Маслова — М.: ИЦ «Академия», 2001.

2. Гальскова Н. Д., Никитенко З. Н. Теория и практика обучения иностранным языкам. Начальная школа: Метод, пособие. / Н.Д. Гальскова, З.Н. Никитченко. – М.: Айрис-пресс, 2004.
3. Ніколаєва С. Ю. Ступенева система освіти в Україні та система навчання іноземних мов. / С. Ю. Ніколаєва, О. П. Петрашук, Н. О. Бражник – К.: Ленвіт, 1996 (Бібліотечка журналу «Іноземні мови». – Вип. 1).

Ресурси

1. Особливості навчального процесу з англійської мови <http://schoolnetua.blogspot.com/>
2. Англійська мова для дітей: методики <http://www.leaderschool.info/>